

[Jørgen Jensen.]

nedsætte påvirkningsperioden og gøre det muligt med et indgreb på et tidligere tidspunkt.

Arbejdsminister *Erling Dinesens* svar (12/1 76):

I overensstemmelse med § 27 i loven om almindelig arbejderbeskyttelse er der senest i 1966 og 1968 af arbejdstilsynet udsendt sikkerhedsregler og anvisninger for arbejde i kloakbrønde m. v. (publikationerne nr. 17 og 23).

Bl. a. foranlediget af en henvendelse fra specialarbejderforbundet blev der i 1974 af arbejdstilsynet nedsat et udvalg vedrørende arbejdsforholdene i kloakbrønde og kloakpumpestationer — herunder rensningsanlæg. Den 11. september 1974 blev det overdraget et arbejdsudvalg at udfærdige nye regler.

Dette udvalg består af repræsentanter for Kommunernes Landsforening, for Københavns og Frederiksberg kommuner, for kommunalarbejderforbundet og specialarbejderforbundet, for arbejdsgiverforeningen og Industrirådet og for arbejdstilsynet.

Et udkast til regler er udarbejdet. Et færdigt forslag forventes forelagt hovedudvalget i foråret 1976.

Udvalsarbejdet omfatter

- 1) indretning af nye brønde, bygværker og kloakker,
- 2) indretning af nye pumpestationer,
- 3) indretning af nye spildevandsanlæg,
- 4) forbedring af eksisterende brønde, bygværker og kloakker,
- 5) forbedring af eksisterende pumpestationer,
- 6) forbedring af eksisterende spildevandsrensningsanlæg,
- 7) sikkerhedsbestemmelser ved arbejde og
- 8) velfærdsforanstaltninger, dvs. indretning af vaske/baderum, toilet, garderobe og spiserum.

Til punkt 8) kan bemærkes, at direktoratet for arbejdstilsynet allerede for år tilbage forlangte velfærdsforanstaltningerne indrettet ved indretning af nyere rensningsanlæg og pumpestationer. Disse regler, der i udkast fra arbejdstilsynet forelå i maj 1974, svarer nøje til det forslag, der ligger i Mørkholdt Andersens rapport fra Universitetets

hygiejniske institut vedrørende „Undersøgelse af arbejdsforhold for kloakarbejdere ansat ved Københavns kommune“. Denne rapport indgår i sin helhed i udvalgets arbejdsmateriale.

Med henblik på den sundhedsrisiko, der er ved at arbejde i kloakkerne, er der fra anden myndigheds side foretaget skridt for at nedsætte denne risiko, idet udledning af forskellige kemikalier og især organiske opløsningsmidler nu er forbudt, idet disse stoffer i dag modtages af Kommunekemi til destruktion.

For at nedsætte risiko for smitte — fremkommet af sygdomsbakterier — har arbejdstilsynet nye regler om vaccination af kloakarbejdere under udarbejdelse.

I forbindelse med den undersøgelse, som er blevet foretaget af Universitetets hygiejniske institut, har Statens Institut for Arbejdshygiejne (SIFA) foretaget undersøgelse af luften i kloakker, udpeget af Københavns Kloakarbejdere. Luften blev undersøgt for indhold af dampe af organiske opløsningsmidler og svovlbrinter; kun i et enkelt tilfælde fandtes en værdi (mineralsk terpentin), der var højere end den hygiejniske grænseværdi; alle andre værdier lå betydeligt under de hygiejniske grænseværdier.

I anledning af bemærkningerne om nedsættelse af arbejdstiden til 20 timer om ugen har direktoratet for arbejdstilsynet udtalt, at § 8, pkt. 3, i almindelig lov om arbejderbeskyttelse aldrig har været anvendt til regulering af den samlede ugentlige arbejdstid og heller ikke kan anvendes hertil i dette tilfælde. Ovennævnte undersøgelse giver ikke den i loven krævede dokumentation for betydningen af en sådan nedsættelse af arbejdstiden. Derimod er det pålagt arbejdsudvalget at drøfte den aktuelle arbejdstid nede i brønde og kloakker med henblik på at fastsætte en tidsbegrænsning for dette arbejde.

Til slut skal man understrege, at indførelse af skærpede regler og sikkerhedsregler i almindelighed kræver, at såvel arbejdsgiver/arbejdsleder som arbejdere følger de givne reglers bestemmelser.

Det forudsættes derfor, at der fra sikkerhedsorganisationernes side gøres en aktiv indsats for, at bestemmelserne bliver kendt og efterlevet.